ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIII
№ 116 (1596)

ВІВТОРОК, 26 вересня 1972 р.

Ціна 2 коп.

ОУНБ ім. Д.І. Чижевського

НА ЛІНІЇ «ЧЕРВОНОЗОРІВЕЦЬ—ХЛІБОРОБ»

У щоденнику цієї дружби багато сторінок. Перші — вже стали архівною цінністю історії заводу, останні — оповідь про сьогодення. Спливав час, змінювались події, пройшло кілька поколінь червонозорівців і незмінними залишились тільки вірність традиціям дружби — дружби найбільшого в області робітничого колективу з хліборобами Кіровоградщини. І сьогодні слова «наші шефи» з повагою вимовляють не в одному селі. Бо вони ототожнюються з почуттям «наші друзі». Друг не відмовить у допомозі, шеф завжди прийде на виручку.

Цю аксіому не раз доводилось чути, траплялась нагода і побачити її в дії. Розгорнемо одну з останніх сторінок символічного щоденника. Вона починається схвильованим зверненням до завкому комсомолу, проханням руки друга: «Ми, механізатори комсомольсько-молодіжної ланки колгоспу імені Куйбишева Олександрійського району, на честь 50-річчя утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік взяли підвищені соціалістичні зобов'язання виростити високий урожай сільськогосподарських культур. ...Для виконання їх ми підготували техніку в зимовий період, але, щоб своєчасно посіяти кукурудзу, в нашій тракторній бригаді не вистачає сівалок СКНК-6. Просимо допомогти нам придбати сівалку». І підпис: «За дорученням комсомольсько-молодіжної ланки тракторної бригади — ланковий М. Чайка».

Невдовзі читаємо це один документ, адресований директору заводу «Червона зірка». «Заводський комітет ЛКСМУ просить Вашого дозволу на передачу сівалки СКНК-6 комсомольсько-молодіжному колективу колгоспу імені Куйбишева Олександрійського району. Сівалку просимо виділи із фонду 50 комсомольських сівалок, виготовлених на честь 50-річчя заводської комсомольської організації».

Скупа мова офіційних документів — і щирість та чуйність у стосунках, що стоїть за ними... Микола Скляниченко — секретар комітету комсомолу заводу — разом зі своїм заступником Сергієм Вишницьким потім їздили до шефів і переконались: комсомольська сівалка не підвела.

Згадана вище подія, звичайно, є яскравою часткою багатогранних шефства червонозорівців над трудівниками ланів. Під час посівної кампанії цього року не одне господарство мало хорошу підтримку від заводчан. В підшефний колгосп імені Чапаєва Кіровоградського району відправили 3 сівалки нової марки СЗ-3,6, 2 кукурудзяних, запчастин на 168 карбованців. А колгосп імені XX з'їзду КПРС цього ж району одержав 7 сівалок різних найменувань, майже на 300 карбованців запчастин. І теж в порядку шефства.

Свої завдання щодо села машинобудівники підносять до вимог часу, а відповідно розширюють обсяг допомоги своїм сільським друзям. Планами нової п'ятирічки передбачено технічне переозброєння землеробства і тваринництва. Виконуючи свій основний обов'язок перед країною — забезпечити випуск посівної машини до нового трактора, в колективі заводу досить оперативно відгукуються на потреби сільських трударів.

Підшефний колгосп імені Крупської Кіровоградського району на початку року звернувся до заводоуправління, вручайте, мовляв, зрошувальну систему треба монтувати, а спеціалістів... тільки й надія на вас. З квітня водопровідники енергоцеху вже приступили до роботи. А згодом об'явились їм надійні помічники. Це юнаки та дівчата цеху запчастин у вихідні дні. Навіть заступник секретаря комсомольської організації Геннадій Мартинов — електромонтер і людина дуже зайнята, тричі був на суботниках і недільниках. За минулий час цехові спеціалісти прокладали 1200 погонних метрів чавунних і азбестових труб, змонтували 8 трійників і 10 стояків для поливних гідрантів. А робітники ремонтобудівного цеху здали приміщення насосної станції.

Нове владно йде сьогодні в села області. І машинобудівники активно прискорюють цей процес у підшефних. В згаданому вже колгоспі імені Чапаєва робітники верстатного цеху виготовили і змонтували обладнання для кормоцеху. Креслення були розроблені повністю відділом механізації. Зараз верстатники виготовляють 6 водопідігрівачів ємкістю по 200 літрів. Це — на замовлення тваринників.

А незабаром на заводі відбудеться вечір, що має особливу назву — «Вечір Серпа і Молота».

О. БАСЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

АДРЕСА БЕЗСМЕРТЯ — КРАСНОДОН

Усьому світові відоме це невелике шахтарське місто на сході України. Тут жили, вчились і боролися, звідси пішли у безсмертя члени Краснодонської підпільної комсомольської організації «Молода гвардія». Їх подвигові три десятиріччя. Вже немає на полях окопів і бліндажів. Дорослими стали діти, які росли в тривожні дні війни. Нове покоління сімнадцятирічних йде дорогою слави батьків.

«Час стирає камені. Та ніколи не згладяться в пам'яті народній імена героїв «Молодої гвардії», їх безсмертний подвиг у боротьбі з фашизмом в ім'я щастя і процвітання матері-Вітчизни». Ці слова з привітання ЦК ВЛКСМ учасникам Краснодонського підпілля золотими літерами сяють у галереї героїв меморіального музею «Молода гвардія».

Нескінченним потоком ідуть сюди люди. Літні і юні, робітники й школярі, домогосподарки і воїни, щоб зустрітися з безсмертям.

Готуючись до 30-річчя «Молодої гвардії», співробітники музею розширили експозицію. Поповнились розділи, що розповідають про зв'язок комсомольців з підпільною партійною організацією, про боротьбу молодогвардійців у катівнях гестапо. Особливий інтерес викликають нові документи про шкільні роки юних героїв.

Не можна без хвилювання читати твір десятикласника Анатолія Попова, написаний ним напередодні вторгнення гітлерівських загарбників у Краснодон. «Весь світ палає у вогні, — писав юний патріот. — Чи люблю я свою Батьківщину і чи готовий я захищати її до останньої краплини крові, як належить радянському воїнові? Так, люблю! Так, я люблю свою Батьківщину, волелюбну, багатонаціональну, за її героїчне минуле, за велике сучасне, а головне — за її майбутнє. І коли треба буде принести себе в жертву Батьківщині, я, не замислюючись, віддам своє життя».

З автоматом в руках зустрів ворога Анатолій Попов. Не піддався він і у фашистській катівні. На одному з стендів зберігається сорочка юнака, в якій його, змученого, але не підкореного, 16 січня 1943 року гітлерівські кати кинули в шруф шахти № 5. У той день йому минуло 19 років.

Зібрано цікаві матеріали про молодогвардійців, представників багатьох національностей Союзу РСР. Експозицію музею поповнили документи комуністки-підпільниці естонки Н. Г. Соколової, азербайджанця Леоніда Даднщева, молдаванина Бориса Главана.

Йдуть і йдуть до музею відвідувачі, залишаючи в книзі відгуків захоплені рядки.

В. КОВАЛЕНКО,
кор. РАТАУ.

Краснодон
Ворошиловградської області.

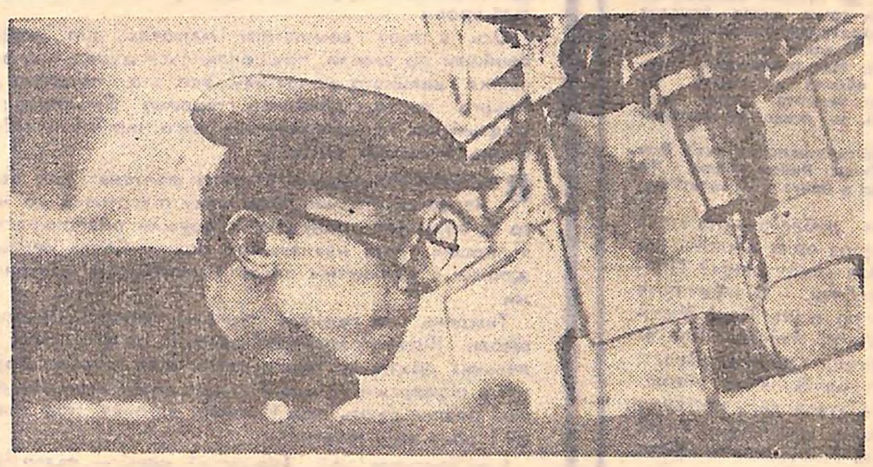

Напередодні Дня машинобудівника в одному з цехів кіровоградського заводу «Червона зірка» відбувся всесоюзний конкурс молодих токарів і фрезерувальників.

Конкурс присвячувався 50-річчю утворення СРСР.

НАЙТОЧНІША ФРЕЗА

Учасники: представники Російської Федерації, України, Білорусії, Казахстану — робітники підприємств Головного управління по виробництву грунтообробних і посівних машин Міністерства тракторного і сільськогосподарського машинобудування СРСР.

Призери: перші — токар Вячеслав Манірко, робітник заводу «Ждановсільмаш»; фрезерувальник Микола Баранов, комсомолець з міста Кірова. Другі — токар Борис Просвєтухін (завод «Красный Аксай», Ростов-на-Дону); фрезерувальник Валерій Діхтяренко (завод «Червона зірка», Кіровоград). Треті — токар Олександр Кузьмин (завод «Червона зірка»); фрезерувальник Анатолій Василакі (завод імені Жовтневої революції, Одеса).

УЖЕ на урочистих зборах учасників змагань голова журі, начальник відділу Головного управління по виробництву грунтообробних і посівних машин Петро Захарович Верба, підсумовуючи результати конкурсу, сказав:

— Молодці! Теоретично всі підготовились добре, в роботі показали себе дуже добре. Кожен чудово виточив деталь, повністю виконав практичні завдання, не переступивши часу, визначеного для роботи.

Так, протягом двох днів змагань юнаки проявили себе з найкращого боку. Ще тривав конкурс, як Петро Захарович суто конфіденціально повідомив журналістів: «Лідирує Просвєтухін, він єдиний одержав найвищий бал з теоретичної підготовки — тридцять. Замітьте, він один з найсерйозніших претендентів на перше місце серед токарів».

Та згодом, коли виконав практичне завдання токар з Бобруйського заводу сільськогосподарського машинобудування Леонід Корзун, шанси Просвєтухіна, здавалось, падають. Леонід одержав сорок балів, і його в практичній роботі ніхто не зумів випередити. Проте, в загальному підсумку, як читач бачить, Корзуну не пощастило.

Призери нагороджені призами обкому комсомолу, міського і заводського комітетів комсомолу. Відзнаки вручали секретар ОК ЛКСМУ Михайло Громовий та, за дорученням міського і заводського комітетів комсомолу, секретар завкому ЛКСМУ Микола Скляниченко. Перед учасниками змагань виступив директор заводу «Червона зірка» Костянтин Сергійович Курцев.

І. БЕЗДІТНИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

ВСЕСОЮЗНИЙ КОНКУРС ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ 50-РІЧЧЮ СРСР

На фото: зліва — Микола БАРАНОВ, справа — Олександр КУЗЬМИН, внизу — Борис ПРОСВЄТУХІН.

Фото В. КОВПАКА.

«Якщо хочете відчути душу і ритм будови Побузького заводу, поживіть у бригаді Велета». (З слів секретаря комітету комсомолу будови Івана Власюка).

БРИГАДА ВЕЛЕТІВ

ВСЕ тут в русі, в круговерті творчої праці, в кожного — майстра, робітника — одне бажання, одне стремління: якнайшвидше країні — феронікель. Іду туди, аби серцем зрозуміти того робітника і хоч мить пожити його життям...

В комітеті комсомолу заводу секретар сказав:

— Якщо хочете знати душу і ритм будови, влаштуємо в бригаду Велета.

В ролі новачка слухаю першу настанову бригадира:

— Виходить, ти, хлопче, десятим будеш! — Він сказав ці слова з такою інтонацією, як говорять лише в тих випадках, коли надіються: з тебе вийде хороший робітник.

Знайомилися в процесі роботи.

Хто був Едик вісім років тому? Худорлявий, меткий хлопчина, що прагнув якомога більше взнати. Що він вмів? Хіба що цвях забити.

Та ріс завод — мужнів Едиків характер. Саме тоді визріває думка вести щоденник.

— Для історії, — сміється.

У щоденнику з'являються записи.

«Третій день ллють дощі. Котлован затоплює водою. Води вище колін. Промоклі, жодного сухого місця, хлопці працюють і мовби не помічають, як періщить проливний дощ. Михайло Штука жартує. Одні зуби біліють. Хотів його підшпигнути, який він забрьоха. Подивився на себе — сам не кращий. Помовчав.

26 вересня 1967 р.».

«Дощі не припиняються. Втягнулися в роботу. Сулима (тодішній бригадир О. М.) сказав в обідню перерву:

— «Хто втомився або кому важко, може йти додому.

Мишу Штуку та Борю Яцишина це образило. Я їх розумію. Бригадир напівсерйозно:

— А мо, й справді комусь гарячої черені захотілося?

Всі залишилися працювати далі.

29 вересня 1967 р.»

А ось записи минулого року. Навіть по самій структурі речень, їх лаконічності можна судити про юнаків гарт трудовий, зростання.

«Завдання: змонтувати склопрофіліт на розливній машині. Роботи на місяць. Не менше. Строки кваплять. Треба закінчити за два тижні. Спеціалістів не вистачає. Хлопці погодилися працювати у дві зміни.

12 травня 1971 р.»

«Пошабашали на три дні раніше. Зроблено надійно. Начальник третьої дільниці Затолочний хвалив. Обіцяють премію. Але не так вже й важливо. Головне — моральне задоволення.

20 травня 1971 р.»

Це теж слова Едуарда Валюкаса: «Щасливий, хто має вихователя — його величність робітничий клас». Слова — «його величність робітничий клас» він підкреслив двічі.

Хто тепер Едуард Валюкас?!

Про нього знає майже кожен на заводі, в селищі, районі.

Він один на весь завод був нагороджений в цьому році значком міністерства «Відмінник соціалістичного змагання». Першокласний спеціаліст, студент металургійного технікуму. Едик може прочитати будь-яке креслення. І взагалі, він вважає так: той не будівельник, хто не розуміється на кресленнях.

Дивовижної чесності Едуард Валюкас. Комуніст, депутат селищної Ради. Начальник оперативного загону. Спортсмен.

Це лише окремі штрихи до портрета того, хто нині Едуард Валюкас, бригади вихованець.

ПРО ВЕЛЕТА І НАЙМОЛОДШОГО ВИХОВАНЦЯ

Іноді говорять: для того, щоб змалювати якусь людину, книги — й тієї буде замало. Так і життя бригадира арматурників. Воно — вся історія Побужжя. Тут він — з першого пакільчика. Не ради слівця красного мовлено. А й справді. Як кращий муляр, він забивав той перший пакілець ще аж 1959 року.

Гай, гай, як тільки швидко час лине. Наче зовсім недавно був пустир. А тепер... Подивишся на Побужжя — справжнісіньке тобі місто. Будинки житлові багатоповерхові, асфальтовані вулиці. Пам'ятник вождеві в центрі. Будинок культури. Все це на його очах виростало, у всьому і його, Омеляна Велета, труд.

Ніщо так не цінується, ніщо так не дороге для людини, як зроблене своїми руками.

Здається, переведи кудись Омеляна Велета, хтозна, як би він і жив. Без рідного Побужжя, без турбот заводських, товаришів, з котрими ось уже скільки і радість, і труднощі, і розчарування — разом, на всіх.

То тільки для сторонньої людини шум заводський щось таке набридливе, а для нього — якийсь рідний, особливий. В бригаді Омеляна Велета шанують.

За вимогливість. Вимогливість до себе, в першу чергу. До інших.

Той, хто єдиний раз зустрічався з ним, ніколи б не сказав, що Омелян Велет саме такий. Весь час жартує, усмішка не сходить з обличчя. Довірливі, теплі очі. Та коли ж дійшло до чогось принципового, Велет — непохитний, твердий. В бригаді «сухий закон». Немає й такого: на роботу — о восьмій, та один запізнюється на десять хвилин, інший, дивись, на півгодини.

А про прогули й мови ніякої.

Був такий гріх — прийшов торік у колектив Микола Науменко. Всього один день прогуляв. Виправдань ніяких. Бригадир ні слова. Тільки холодно зустрів якось, дав зрозуміти — по голівці не погладять. Зате Едик та Борис — ті пісочили його надовж і впоперек:

— Ти що ж це честь робітничу поганиш? Треба — скажи в бригаді. Відпустили б. А так не роблять...

— Зараз Коля золотий хлопець, — так самі хлопці з бригади кажуть.

— То ж було колись, — відповість.

ЯКЩО в постаті бригадира Омеляна Велета ми бачимо суворо-лагідного «батька» сім'ї арматурників, то в Едуардові Валюкасі або просто Едикові — її вихованця.

ЗВИЧАЙНА СОБІ «ПОБУТОВКА»

Звичайна собі. Яких на будівництві цього могутнього велетня десятки. Звичайна й одночасно незвичайна. Звичайна тим, що в ній, як і в кожній, є вішалка, де роби робочі, стьобанки. Звичайна ще й тим, що в ній зберігається усе робоче. Але в «побутовці» Велета більше незвичайності.

Скажіть: де ще стільки нагород, як тут?! Протягом трьох років бригада перша серед арматурних колективів Кіровоградщини. Її занесено на обласну Дошку пошани. Має перехідний Червоний прапор обкому комсомолу. Як би вивісити всі грамоти, котрих удостоєна бригада, то, певно, не вистачило б і стін.

Де ще так дискутують, як тут? Про все. Роботу. Спорт. Рибну ловлю. До речі мовити, всі в бригаді — затяті рибалки.

Де ще так добре знають один одного, як серед оцих хлопців, що зараз сидять в «побутовці»? Прямо після роботи. Відзначають двадцять третю осінь Колі Кузьменку. Гарні ці хлопці. Бригадир — українець Омелян Велет, литовець Едуард Валюкас, вірменин Рафаїл Патевасян, росіянин Володя Єламков, українці — Боря Яцишин, Коля Кузьменко, Коля Науменко, Володя Химченко, Толик Чумак. Та це ж ціла інтернаціональна сім'я! Урочисті. Веселі. Щирі.

Недавніми господарями «побутовки» були Павло Сергійович Сулима, нині інженер-плановик дорожно-будівельного управління; Валентин Димнич — технік-механік на рідному заводі, Леонід Мартяш — в Тихому океані у китобійній флотилії; Валентин Целік, котрий вчиться у Вольногорському металургійному технікумі.

...Кажуть, «побутовку» мають намір зберегти. Дуже хороша ідея. Минуть роки. Поллється в усі куточки Батьківщини несзорої побузький феронікель. Відійде в минуле будівництво заводу. І вже діти спитають:

— А чим ви займалися, а що ви зробили?

Спитає й Едикова донька, котрій зараз і двох місяців не сповнилось, спитає і донька Борі. А батьки з гордістю показуватимуть «побутовку», розповідатимуть про радощі і трудові невдачі, розповідатимуть про все...

Будівельники Велета виграють тим, що кожен спеціаліст на всі руки. Недарма їх завжди на «прорив». Вони й арматурники, і монтажники, і склярі, і газозварювальники.

Доброчесність тут над усе, і вона найбільш притаманна бригаді.

Буває ж таке: роботи на якихось три години, а «сачок» буде хитрувати: то в нього інструмент поламався, то ще щось, поки аж до кінця робочого дня не дотягне. А тоді хоч земля перевертайся. Як же так? Робочий день закінчився, значить — додому. У Велета цього немає. Не раз почуєш:

— Ну, що, хлопці? Будемо кінчати з цією роботою?

— Згода.

— Тоді так, — каже Велет. — Ніякого доміно на перерві. Пізгодини на обід — і за діло. Увечері теж затримаємося.

Такий закон: треба — зроблять. Надійно. Виручає й кмітливість. Киснєвий балон на двадцятип'ятиметрову висоту на руках не донесеш. Це факт. Знову б могла повторитися та сама історія: подавати, а кран зайнятий. Інший би на місці Едика — для чого турбуватися? — чекав би, поки знову кран звільниться. А він — доточив шланга. Просто, вигідно, надійно.

Не на одну й не на дві тисячі бригада зекономила будівельних матеріалів. А робочого часу...

Такий випадок. Конче необхідно зварити труби. Висота 17 метрів. Були начальник дільниці, майстер. І як не круги, і як не верти, а таки доведеться, мабуть, знімати з сусіднього об'єкту людей і будувати риштування. Тільки ж це роботи тижнів на два.

— Є ідея, — каже Боря Яцишин. — Що, як змонтувати нам підвісні сидіння?

День поморочились над підвісним сидінням, і стільки ж — на зварювання. І роботі — кінець.

ДЕНЬ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ О ВОСЬМІЙ

І ТРЕБА ж тобі таке. Один кран без дії стовбичить два тижні. Прямо перед носом. Скільки разів говорено-переговорено, а досі нуль уваги. А обіцяли... Другий кран зайнятий.

—Смішно, тоді ще й питають, чому, мовляв, норму дали на 140 відсотків, а не на сто вісімдесят, — подумав невдоволено бригадир. — Та дай нам матеріал — три норми буде.

Хай цементу немає. Ну це вже його скрізь немає, заводська проблема. А то ж...

Зрештою, кран звільнився. На гору подали залізні прути, балони кисневі.

О. МІЩЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».
Голованівський район.

Б. ХИЖНЯК,
заступник завідуючого обласним відділом народної освіти

ВОЖАТИЙ „ЗІРОЧКИ“

«Виховання жовтенят є одним з найважливіших доручень комсомолу піонерській організації».

З «Положення про Всесоюзну піонерську організацію імені В. І. Леніна».

Вересень. Школи радісно прийняли нове поповнення. Пройде десять років — сьогоднішні малюки стануть дорослими юнаками і дівчатами. Довгий шлях, на якому формується характер. Сівши за парту першокласник потрапляє під неослабний контроль педагогів. І зараз, коли йдеться про виховний вплив, все частіше заводимо розмову про піонерську і комсомольську організації. Адже саме через них пропагуються високі моральні поняття, комуністичні ідеали, саме активне життя піонера і комсомольця готує справжнього громадянина.

Н. К. Крупська в листі «Про роботу з малюками» писала: «Піонерам треба взяти молодших дітей, дошкільнят, учнів молодших класів під свою піонерську опіку». Ці думки Надії Костянтинівни вказують на необхідність з перших самостійних кроків прилучати маленького громадянина до життя шкільного колективу.

День відкриттів

В школі малюки потрапляють з перших днів у зовсім нові для них умови. Кожен шкільний день — це день відкрить, пошуків. Кожні сорок п'ять хвилин — це новий щабель, по якому піднімається учень на вершину знань. Діти включаються у великий колектив, де кожен повинен себе знайти, встановити контакт з вчителем, товришами по класу, ввійти в ритм навчальної роботи, освоїтися з новим режимом дня, з новими умовами життя і побуту, навчитися виконувати численні обов'язки по самообслуговуванню. Все це надзвичайно складно для малюка, і особливо важливо, щоб колектив школи —не тільки вчителі, але й учні — піонери — допомогли їм призвичаїтися до нових умов. Діти, що прийшли до школи вперше, особливо ті, що не виховувались до цього в дитячих садках, часто не уявляють собі, що таке справжній колектив.

Першого вересня подвір'я Сазонівської восьмирічної школи заповнила гомінлива дітвора. Розпочалася урочиста лінійка, на якій новачки у присутності всіх учнів приймаються до шкільного колективу. Їм вручили підручники, зошити листівки, з пам'ятними написами, квіти, подарунки, а старшокласники — символічний ключ до знань. А далі, за встановленою тут традицією, піонери — шефи, разом з першокласниками покладають квіти до пам'ятника В. І. Леніну, разом з вчителем проводять урок мужності біля могил загиблих воїнів, вшановують пам'ять тих, хто віддав своє життя за нашу Батьківщину. В усіх класах проводяться традиційні Ленінські уроки.

Ось у пору семилітнім малюкам, що вперше прийшли до школи, прищеплюється думка, що вони частка великого колективу. Усе, що потрібно для їхнього життя, дбайливо створено батьками, громадськістю. Так відбувається свято першої зустрічі в багатьох школах області.

ВАЖЛИВОЮ подією в житті жовтенят стає свято Червоної зірочки. Ось чому підготовка до нього в більшості піонерських дружин розпочинається з перших днів навчального року. Свято Червоної зірочки є урочистим початком роботи з жовтенятами.

Тиждень за тижнем «зіркові» вожаті середньої школи Кіровоградського району ведуть своїх маленьких друзів до цього свята. Біля куточка жовтенят в піонерській кімнаті вожаті своїм меншим друзям розповідають про Червону зірочку, про традиції і обов'язки жовтенят.

І от наступає цей урочистий день — свято Червоної зірочки. Напередодні його майбутні жовтенята одержали листа від піонерів: «Дорогі діти! Скоро ваше свято Червоної зірочки. На ньому буде багато гостей, старших друзів. Чи підготували ви концерт, виставку, навчились співати жовтенятських пісень, шикуватись і крокувати? Ми будемо у вас на святі».

Задумалися діти, стурбувалися, як же вони встигнуть все це зробити? І тут їм на допомогу прийшла зіркова вожата: навчила співати пісні про жовтенят, крокувати в колоні, відібрала кращі вироби дітей на виставку. Так разом виконали вони доручення піонерів і до свята п'ятірка була добре підготовлена. А червоні зірочки жовтенятам прикріплювали комуністи, комсомольці, кращі піонери, вони ж їм вручили і Червоний прапорець. В цей день рада піонерської дружини дає групі жовтенят колективне доручення: доглядати за могилами воїнів, що загинули під час Великої Вітчизняної війни, взяти шефство над однією з груп дитячого садка, доглядати в куточку живої природи квіти.

Сто тисяч «чому?»

Працювати з малятами — почесний обов'язок усієї піонерської організації, кожного її члена, а не тільки вожатих жовтенят. Про це чітко записано в одному з піонерських законів: «Піонер — товариш і вожак жовтенят».

Діяльність піонерів спрямована на виховання у жовтенят високих моральних якостей радянської людини, насамперед, любові до Батьківщини, колективізму, працьовитості.

Закінчення в наступному номері.

НАРОДЖЕННЯМ З ПАВЛИША

ЙОМУ ВИПОВНИЛОСЯ 70. Час посріблив скроні. Той, хто ходив під червоними знаменами в комсомольських лавах двадцятих років, напевно, пам'ятає відому на той час пісню «12 косарів» про організаторів сільськогосподарської комуни в селі Сменатівці, що поблизу Павлиша:

Гарно, гарно серед степу,
Глянь на північ, південь, схід, —
Мені сонце косу клепле
І мантачку золотить...
Попереду комсомолець
Сенька — хлопець молодий,
А позаду дід Тополя,
Бувший панський чередник.

Ця пісня стала однією з перших масових радянських пісень. Її автор — наш земляк, один з перших редакторів республіканської молодіжної газети «Червоний юнак» (нині «Молодь України») Іван Шевченко. Цей твір вперше прозвучав на одному із авторських концертів композитора Костя Богуславського наприкінці 1924 року в Харківській бібліотеці імені Короленка. Відтоді пісня пішла в школу червоних старшин, в студентські гуртожитки, в усі кінці республіки. Її бадьора і заклична мелодія полюбилася в усіх комсомольських осередках. Її слова, натхнені неповторними краєвидами подніпровських степів, стали своєрідним гімном піонерів колективної праці.

У двадцятих роках, коли комсомол України шефствував над червонокозацькими дивізіями, Іван Шевченко разом із Костем Богуславським створили «Комсомольський марш». Він був популярним не лише в червонокозацьких дивізіях, його охоче співали у комсомольських комунах. Слова марша кличуть до боротьби:

Гей, нумо, хлопці, славні молодці,
Треба нам в спілку єднаться,
Пану гладкому і богу старому
Годі вже нам покоряться.

Тоді ж стають популярними поетичні збірки Івана Шевченка «Комсомольське», «Червоний пісенник», прозова книга «Яшко». Вірші нашого земляка для наймолодших публікувалися на сторінках дитячого журналу «Червоні квіти».

Після служби у Дніпровській військовій флотилії Іван Шевченко назавжди переїздить у рідне село Павлиш, продовжує писати вірші. Пізніше літературний працівник Онуфріївської районної газети збирає і систематизує матеріали з історії Павлиша, Омельника, Куцеволівки, Дереївки... За опублікування історії села Камбурлівки в районній газеті журнал «Большевистская печать» поставив онуфріївських журналістів за приклад іншим.

До останнього часу Іван Іванович трудився в рідному колгоспі техніком по захисту рослин. Тихими ранками разом із своїми односельчанами виходив у поле, яке любить всім серцем.

Згадуються слова поета Павла Тичини, написані свого часу Івану Шевченку: «Любо дивитися на гори. Бо з їх верхівень такі прозорі та освіжаючі потоки біжать, що аж душа радіє. У нас є своє верхів'я. Ви — творець пісень, які вже перейшли в народ. Ви — самі є учасником сміливих, дерзновенних звершень комсомольської сім'ї...»

В. САНДУЛ,
член обласного літературного об'єднання.

ПОВЕРНЕННЯ ПАВКИ КОРЧАГІНА

Пригинаючись, від дерева до дерева по вулиці біжить хлопчина в розхристаній чорній косоворотці. Ось і його хата. Сторожко крадеться вздовж стіни, тихо стукає в двері. Вони відчиняться, і на порозі — спотворені від люті обличчя петлюрівців.

— Він? — кричить один з них.

— Він...

Залізні руки бандита лещатами обхоплюють вузькі плечі. Намагаючись вирватися, хлопчина тягне петлюрівців в сад. З хати вибігає мати.

— Пустіть, пустіть його! — кричить вона, закриваючи собою кинутого на землю сина. Її грубо відштовхують...

— Стоп!

Після цієї команди підводяться з землі, допомагаючи один одному, ті, хто секунду тому були смертельними ворогами. Вщухає лихий осінній вітер, який щойно зривав з понивклих дерев пожовкле листя. Гаснуть промені прожекторів.

Вони ще не раз спалахнуть, не раз загуркоче мотор вітродуя. Знову і знову повториться ця сутичка в саду, і переляканa мати закриватиме собою сина від біди. Аж поки режисер не скаже:

— Все. Дякую. Епізод знято добре.

Він повернувся до свого героя, Павка Корчагін, повернувся майже через півстоліття. Такий же молодий і запальний, мужній і стійкий. Вернувся, щоб знову пройти весь шлях — від початку й до кінця. Звідси починалась його дорога в безсмертя. І де ж, як не тут, у рідній Шепетівці, повести кінорозповідь про його життя-подвиг.

Знято черговий епізод п'ятисерійного художнього кольорового телевізійного фільму «Як гартувалася сталь» — епізод арешту Павки після звільнення ним більшовика Жухрая. Постановник картини режисер Київської кіностудії імені О. П. Довженка, лауреат Республіканської комсомольської премії імені М. Островського Микола Мащенко розповідає про свою нову роботу:

— П'ять серій — це віхи чудової біографії Павла Корчагіна. Вони зв'язані між собою образом пристрасної і вольової людини, яка продовжує боротися й перемагати навіть тоді, коли, здавалося б, саме життя примушує його здатися. Назви серій промовляють самі за себе: «Народження», «Іспит», «Подвиг», «На останньому подиху», «Безсмертя».

Тривають зйомки в Шепетівці — місті, де народилася корчагінська слава. І немає тут байдужих до майбутнього фільму. Багато городян знялося в епізодах і масовках. А в міськкомі комсомолу в ці дні часто лунають телефонні дзвінки: «Направте 200 комсомольців на знімальний майданчик для масових сцен», «Потрібна група школярів на допомогу кіногрупі»... Знімається фільм про першого шепетівського комсомольця, і комсомол шефствує над картиною.

Тут же добре знають усіх, хто працює над нею. Були зустрічі з молоддю міста, дружні розмови в робітничих колективах. На вулиці впізнають Павку Корчагіна, вітаються з ним, запрошують у гості. Володі Конкіну така популярність незвична. Молодий артист Харківського ТЮГу, комсомолець, він став Корчагіним, за його словами, «завдяки фотографії». Другий режисер картини Олег Фіалко, водячи пошук героя, побачив фото випускників Саратовського театрального училища. Був серед них і Володя. Розшукали його вже у Харкові. Перші проби, перші репетиції вдалися. І ось тепер зйомки.

Молодих акторів у картині багато. Наталка Сайко з Московського театру на Таганці грає Тоню Туманову. Випускник Київського театрального інституту Сергій Іванов у фільмі — Сергій Бруєжак, харків'янин Лесь Сердюк — в ролі одного з петлюрівців.

А поруч артисти досвідчені, відомі. Москвичка Антоніна Максимова добре знайома глядачам з «Балади про солдата», де вона грає матір солдата. Тут вона — мати Павки Корчагіна. В ролі Жухрая — заслужений артист УРСР Костянтин Степанков, начальника будівництва Токарева грає Федір Панасенко.

С. ШУМАХЕР.
кор. РАТАУ.
Шепетівка
Хмельницької області.

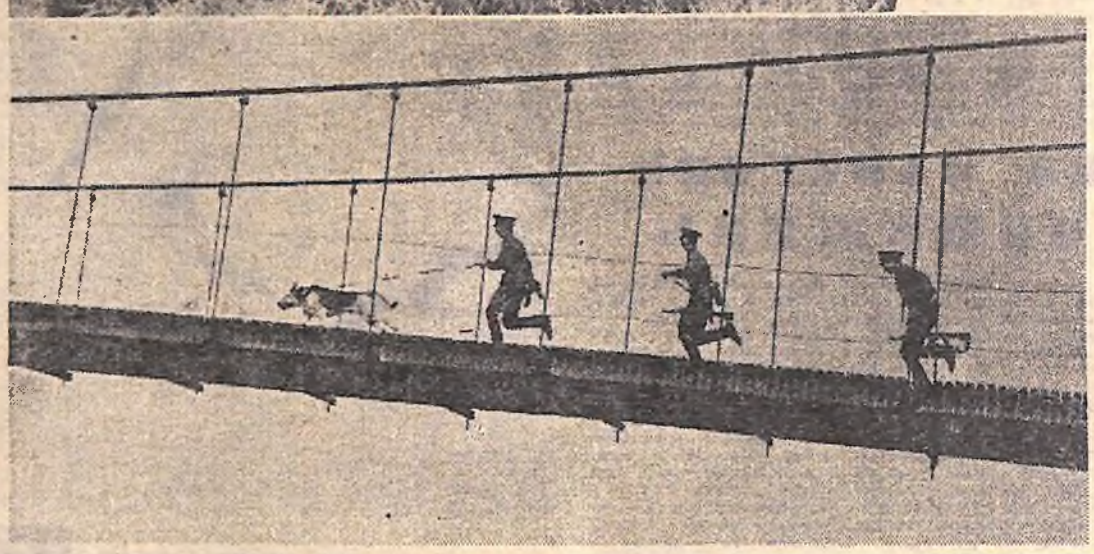

СРСР 50

З ОДНІЄЇ СІМ'Ї

Західний кордон. Представники багатьох національностей служать на Н-ській прикордонній заставі. Усіх їх єднає почуття любові до Батьківщини, вірність Військовій Присязі.

На фото: в години дозвілля. Зліва направо: українець сержант Олександр ВАСИЛЬЧЕНКО, молдаванин ефрейтор Микола ПУКАЛОВ, білорус ефрейтор Валерій ЗАВАДСЬКИЙ, казах рядовий Манарбек КУМАРОВ, росіянин рядовий Віктор СКРИЛЬ. Всі вони відмінники бойової і політичної підготовки.

Внизу — по тривозі.

Фото І. СВЕРИДИ.

«ДАЄМ «НА ПУБЛІКУ»

ПІЗНІЙ суботній вечір. На бічних і головній алеях поступово гаснуть ліхтарі. Гомінлива молодь неквапливо проступає до центрального виходу.

Парк затихає... Тільки в глибині його несамовито гупає барабан, лунає несамовитий вереск оркестру. Якийсь молодик, цупко вхопившись за мікрофона, силкується наслідувати далеко не кращі манери естрадних співаків. Це, з дозволу сказати, виконання супроводжується надривними вигуками: «Шейк! Шейк!»

Ритм прискорюється. Натовп танцюючих, збившись докупи, здається, шаленіє. Кривляння декого доходить до непристойностей.

— О-хо-хо! — перекриває шумове безладдя крик захмелілого парубійка. Разом з партнершою він викидає такі коліна, що слово «па» в даному випадку вживати не ризикуємо.

— Чудасія, та й годі, — спостерігаючи всю цю картину, не втримується юнак з вузівським ромбиком на лацкані піджака.

Й справді. Невідомо, з чийого благословення оркестранти міського парку культури і відпочинку частують «під завісу» молодь верескливими «музичними моментами», позбавленими елементарного естетичного змісту.

Ми далекі від того, щоб кидати тінь на всіх, хто вечорами відвідує танцювальний майданчик. Серед них зустрічаєш хороших виробничників, які виготовляють досконалі посівні машини і гідронасоси, добротне дитяче взуття, одяг. Та трапляється, що увечері декого з них немов підмінюють. На танцмайданчику вони потрапляють у полон невибагливих музикантів, що нав'язують юнакам і дівчатам музичні сурогати та місцевих «законодавців» танцювальних рухів, у котрих про танець уяви досить-таки приблизні, проте нескромності в яких не бракує.

Дивлячись на натовп танцюючих (а іншого слова не підбереш, бо це й справді натовп), не зрозумієш, хто і що танцює: кожна пара імпровізує по-своєму, імпровізує безграмотно і безладно. А все це разом створює часом смішне видовисько.

Біля танцювального майданчика щовечора побачите охоронців порядку, навідуються сюди й дружинники. На випадок — якщо хтось напідпитку зчинить бійку. А те, що тут щовечора плюндрується сама ідея танцю — їм байдуже.

До речі, тут не зустрінеш комсомольських активістів, працівників міськкому комсомолу. Якщо їм самим танцювати «ніколи», то прийшли б та подивились, що виробляють тут (і не тільки на згаданому майданчику) їхні вихованці.

Нам далеко не байдуже, що і як танцюватиме молодь. Ті «смаки», які прищеплює своїм юнакам і дівчатам буржуазний світ, не повинні мати місця в нашому суспільстві. Танець — випробувана форма естетичного виховання. Він розвиває у людини музичність, хороший смак, прикрашає відпочинок.

● ПРОБЛЕМА: ВІДПОЧИНОК

Тож чи можемо ми дозволяти проникати на танцмайданчики пошлості?

Справа в тому, що іноді танцями «керують» люди, які далекі від розуміння того, що потрібно сьогодні молоді. Вони вважають нерідко, що для сьогодні характерні «супер-мелодії» і «супер-танці». А в більшості — цій формі відпочинку ніхто не приділяє уваги, починаючи зі школи. Хіба це логічно, що людина, закінчивши десятирічку, знає основи фізики і математики, вивчила історію літератури, розбирається у соціальних явищах, але виявляється безпорадною, прийшовши на танцювальний майданчик.

Час від часу ми бачимо по телевізору, як проходять конкурси бального танцю. Приємно бачити, як дітвора 9—10 років опановує правила запрошення до танцю, подяки за танець. Як, зрештою, вона навчається гарно танцювати. Приклад цьому і досягнення вихованців Кіровоградського палацу піонерів. Чи не пора б і нам у всіх школах налагодити роботу самодіяльних студій бальних танців!

Напрошується ще одне питання: чому на відкритих майданчиках і в клубних залах оркестранти грають, що хочуть (а, отже, юнаки й дівчата танцюють «під їхню дудку»). В погоні за дешевою популярністю окремі самодіяльні музиканти не стільки дбають про культуру виконання, скільки про то, як здивувати відвідувачів. У виконавців побутує такий термін — «на публіку». Так от, на яку «публіку» працюють подібні музиканти? Чи не час працівникам культури та міськкому комсомолу взяти під свій контроль репертуар оркестрів, що обслуговують танцмайданчики?

Потрібна й послідовна, цілеспрямована пропаганда сучасного бального танцю. Слід подбати про створення для цього спеціальних студій і гуртків, частіше демонструвати нові танці на молодіжних вечорах відпочинку. І тоді вони, напевне, стануть однією з дійових форм естетичного виховання молоді.

В. СЕРГІЄНКО.
м. Кіровоград.

Доотчої слави

ГВОЗДИКИ І СЛОВО ТАНКІСТА

● З ВЕЧОРА БОЙОВОЇ СЛАВИ

СЕКРЕТАР Ульяновського райкому ЛКСМУ Микола Радько був одвертим:

— Так, ми маємо певний досвід з військово-патріотичного виховання молоді, намагаємося урізноманітнювати форми і методи своєї діяльності в цьому напрямку. Але не завжди можна одразу визначити правильне русло. Тому й хочеться побачити, як цю справу вирішують ті, в кого нагромаджений чималий досвід. При нагоді поїду в Світловодськ...

ТАКА нагода випала, коли велика група комсомольських активістів області завітала в місто над Дніпром. І перше, що запропонували світловодці своїм гостям, був вечір бойової слави «Стара гвардія наших бійців, з тобою розмовляє молодь». Перший секретар міськкому ЛКСМУ Віктор Петраков наперед сказав, що готування до цього були спільними: за справу взялися комсомольські працівники, культармійці, дтсаафівці, молоді вчителі.

...Робітники, школярі, їх старші товариші вже в фойє Палацу культури потрапляли в світ, що нагадував їм про подвиги наших батьків у роки громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Ордени і медалі на грудях у ветеранів, урочистий марш трубачів теж викликали в кожного високість почуттів і помислів. А ще он фотовітрина, де виставлені портрети героїв бойових і трудових подвигів, привертає увагу виставка книг про славні бойові традиції радянських воїнів, героїчні звершення моряків і льотчиків, танкістів і прикордонників. Там і розповіді про наших земляків, їх бойових побратимів.

А як було приємно отримати від вихованців дитячої морської флотилії барвисті букети квітів! Та ще й щирі слова з їх уст:

— Просимо, проходьте. Вас чекають...

Часом подібні вечори починаються з того, що на трибуні з'являється лектор, береться розповідати про відомі всім випадки з історії війни, коротко — про героїв-земляків. Після нього — теж з трибуни — виступає ветеран, а бібліотекар робить бібліографічний огляд літератури. Світловодці ж зробили по-своєму.

В залі лунала завитяжна пісня, не змовкав духовий оркестр. А зі сцени лунали слова поета про радянського воїна-визволителя, про спадкоємців слави тих, хто підняв переможний стяг над рейхстагом. Потім — тепле і щире:

— У нас на вечорі присутні учасники громадянської і Великої Вітчизняної воєн, творці Кременчуцької ГЕС і нашого міста, юнармійці, до нас в гості приїхали воїни.

На сцену піднімалися ветерани, учасники походу молоді «Шляхами слави батьків». По троє сідають за невеличкі столики, де теж красуються квіти. Затихли музиканти, змовк читець-декламатор. І ось уже підводиться високий і стрункий чоловік з посивілим волоссям на голові, а погляд молодий і гарячий. То — учасник штурму Зимового палацу А. О. Вербицький. Згадав Жовтневі події, розповів про свого товариша — полкового комісара Аскара Пемма. А потім про той день, коли він в Петрограді вперше побачив і почув Ілліча.

Далі паузи не було — почалась революційна пісня:

— Смело, товарищи, в ногу,
Духом окрепнем в борьбе...

І знову всі слухають хвилюючу розповідь про велич подвигів радянських людей. Завідуюча міською бібліотекою № 1 П. Н. Попова одкриває нові сторінки життя тих, хто йшов у бій з фашистами, хто постав у бронзі обелісків далеко од свого дому. Згадка про М. П. Дикого, безстрашного льотчика, уродженця села Андрусівки, Героя Радянського Союзу. Другий спомин — про ще одного героя-земляка — І. К. Конька, молодого лейтенанта, котрий врятував життя десяткам своїх бойових побратимів, закривши собою вогонь ворожого кулемета. Хвилюючі сторінки з життя Героїв Радянського Союзу О. Я. Панченка, А. К. Цимбала, інших воїнів-земляків.

Офіцер-відставник Микола Савович Тягнирядко — в минулому танкіст. Він один з перших радянських воїнів прорвався в Краснодон, де вже були катовані гітлерівцями молодогвардійці.

Виступаючи на вечорі, Микола Савович згадав той далекий день війни, розповів про найбільш яскраві події в діяльності «Молодої гвардії». Його доповнила вчителька Г. Г. Махно, яка вчилася разом з Олегом Кошовим.

Розмова про «Молоду гвардію» на вечорі була не випадковою. Адже незабаром ми відзначатимемо 30-річчя створення цієї підпільної організації. І ті, хто сьогодні заносить в списки своїх трудових колективів імена молодогвардійців, з особливою цікавістю прислухались до слів ветерана. Вони знали про подвиги краснодонців з книжок, а нині ось спогад таких людей...

Від імені учасників походу молоді «Шляхами слави батьків» взяла слово комсомолка Наталка Філіна. Це вона в складі групи мотоциклістів нещодавно повернулась з далекої мандрівки, відвідала Білорусію, Молдавію, зустрілася теж з героями минулої війни, побувала на тих місцях, де точилися найзапекліші бої з ворогом. Трьохтисячний мотопробіг світловодців — не перша їх спроба відвідати міста-герої, пересвідчитися у величі тих перетворень, що сталися на радянській землі за післявоєнні роки. Розповівши про побачене і почуте, Філіна пристрасно заявила:

— Ми бачили своїми очима попечені стіни Брестської фортеці, переконались, що справді там плавилась цегла, а захисники нашої землі не одступали. Бачили грізне обличчя радянського солдата, висіченого з каменю, слухали землю, котра, здається, і досі стогне од вибухів бомб і снарядів. І ми дали там клятву любити свою землю так, як любили вони, герої Бреста. Тепер з шанобою схиляємось перед вами, наші дорогі ветерани...

Знову була пісня, були слова поета. Літературно-музична композиція, яку підготували культармійці Палацу культури імені В. І. Леніна, ніби була доповненням до сказаного старим більшовиком, колишнім танкістом...

А на закінчення — кінофільм «Офіцери»...

Комсомольські активісти з інших районів Кіровоградщини не просто були присутніми на вечорі. Вони з початку і до кінця проаналізували сценарій цього заходу з тим, щоб подібний вечір влаштувати і в себе.

М. ШЕВЧУК,
спецкор «Молодого комунара».
м. Світловодськ.

ПРИРОДА І ТИ

БЕЗ ЗАБОРОНИ І ОБМЕЖЕНЬ

З РЮКЗАКОМ за плечима я вийшов з лісу. Так нічого сфотографувати й не вдалося, хоч проходив цілий день. Мені, очевидно, не щастило. Мимоволі спливали спогади.

...Мій батько — пристрасний мисливець, і я з раннього дитинства завжди набивав патрони і вранці не міг дочекатися, коли разом з ним буду бродити з рушницею. Мрія збулася, але грім пострілів мені радості не приніс. Мене нестримно вабили, кликали чарівні звуки, неповторні запахи, краса пейзажів і різнобарвні килими квітів, які нічим не поступаються перед садовими, безмежний простір полів, таємнича прохолода лісів, поезія рідної землі. Все це безмежно оволоділо моїм серцем, думками, прагненнями.

Залишився позаду інститут... Робота вимагала частих роз'їздів. Моїм нероздлучним супутником стала не рушниця, а фотоапарат. Мій альбом наповнився «персональними» і «сімейними» портретами тварин, сценами з їх життя. В Прикарпатті, в Прибалтиці і на Дніпрі я з насолодою фотографував лелек. На все життя залишились в пам'яті знімки у важкодоступних кримських лісах їх численних мешканців.

Об'єктив фотоапарата допоміг глибше заглянути в природу, прочитати чергову сторінку її закопаюючої книги, що пахне хвоєю, квітами і травами, більше дізнатися про життя полів і лісів. Кожна зустріч з тваринами приносить величезну радість, збагачує духовно, розширює знання і, звичайно, залишаються фотознімки. Фотополювання — полювання без заборони і обмежень, навчило мене не лише дивитися, але й бачити, широко відкрило переді мною яскравий, барвистий світ, повний вируючого життя.

...Роздумуючи про фотополювання, я йшов стежиною вздовж яру, що поріс чатарником. В руках я на всякий випадок тримав фотоапарат з телеоб'єктивом, призначеним для зйомок віддалених предметів. Раптом щось зашелестіло в кущах.

— Напевно, заєць! — подумав я, і мимоволі вихопилось: «Ну, стривай!»

Але на мене дивилася... козуля. Оптика вдесятеро скоротила відстань між нами. Я добре бачив її розумні очі, які ніби запитували:

— Хто ти? Друг, чи ворог? Чи потрібно мені тебе боятися? Для чого ти спрямував на мене товсту чорну трубу з блискучими скельцями?

Клацнув затвор апарата. Тварина затремтіла всім своїм граціозним тілом і легкими стрибками, майже не торкаючись землі, помчала до лісу, подарувавши на згадку свій портрет...

М. НОЖНОВ.

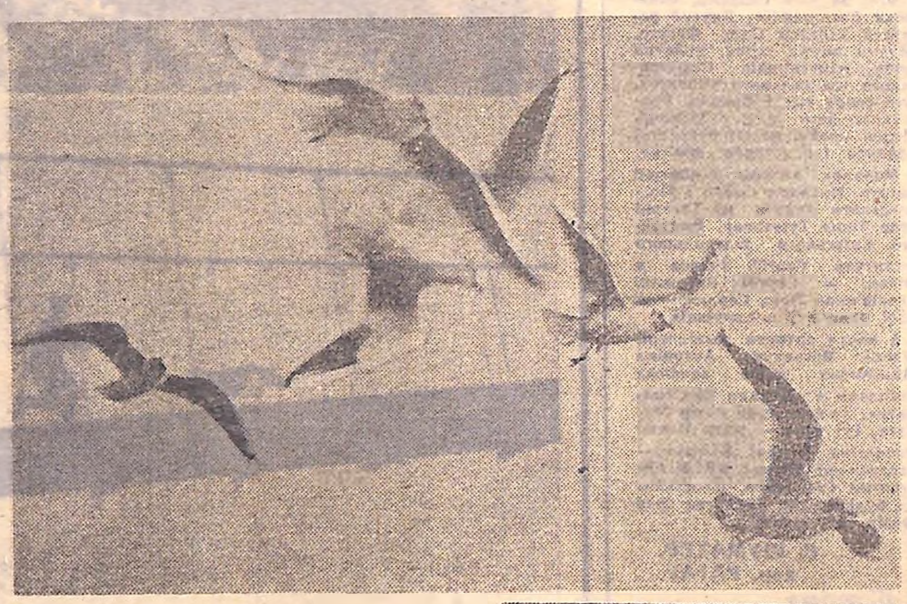

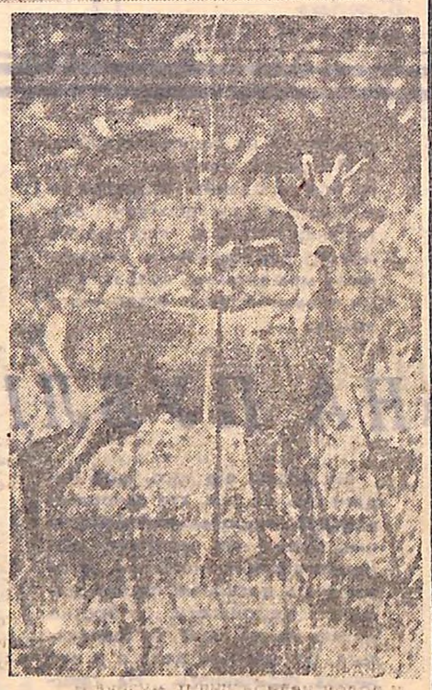

На фото: Чайки. «Крутий віраж». Щиголь-філософ.

Вона подарувала на згадку своє фото.

Фото автора.

МІЗЕЕКРАН

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ВІВТОРОК, 26 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Шукачі». (М). 10.15 — О. Корнійчук. «Платон Кречет». Спектакль Московського драмтеатру. (М). 12.25 — «П'ятирічка, рік другий». (М). 12.55 — Концерт популярної класичної музики. (М). 13.45 — Фільми-лауреати VI-го Міжнародного фестивалю телевізійних документальних фільмів. (М). 14.25 — «Сільські жнива». (М). 17.00 — Для дітей. Лялькова вистава. (Запоріжжя). 18.00 — «Партійне життя». (К). 18.50 — Фільм-концерт. (К). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — Кольорове телебачення. Міжнародна зустріч з хокея. Збірна СРСР — збірна Канади. (М). 21.45 — До 50-річчя утворення СРСР. Телефестиваль художньої самодіяльності областей республіки. Звітує Ровенська область. (Львів). 22.45 — Вечірні новини. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 — Телевісті. (К). 11.15 — Телефільм. (К). 11.35 — «Шкільний екран». Фізика для учнів шостого класу. (К). 16.00 — «Красна площа». Навчальна передача з історії. (М). 16.50 — Телеварис «Новратини». (М). 17.20 — Для школярів. «Творчість юних». (Рига). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Кольорове телебачення. Для дітей. Телевізійний ляльковий фільм. (М). 19.00 — «На головних напрямках п'ятирічки». (Харків). 19.50 — А. Мірзагітов. «Сусіди». Вистава Башкирського російського драмтеатру. В перерві — «На добраніч, діти!» (К). 21.20 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 21.45 — Кіномистецтво Країни Рад. Художній фільм «Пісня про Маншуа». (М). 23.00 — Новини. (М).

СЕРЕДА, 27 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Читаймісто». (М). 10.15 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Ми з вами десь зустрічались». (М). 11.40 — Телеварис «Ще раз про Сазонова». (М). 12.15 — «Запрошує концертна студія». (М). 13.45 — Програма документальних фільмів. (М). 16.00 — Ж. Б. Мольєр. Навчальна передача з літератури для учнів 9-го класу. (М). 17.00 — «До світла». (Львів). 17.30 — Фільм-концерт «Співає Шоукет Алікперова». (К). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Союз непорушний». Нахічеванська АРСР. (М). 18.40 — Г. Галинін. Концерт для фортепіано з оркестром. (М). 19.00 — «Сільські жнива». (М.). 19.10 — «Літературні бесіди». (М). 20.00 — Футбол. Кубок європейських чемпіонів: «Динамо» (К) — «Ваккер». (Австрія). II тайм. (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Н. Долиніна. «Доктор Жуков, на виїзд». Прем'єра телеспектаклю. (М). 22.50 — Інтербачення. Футбол. Кубок володарів кубків: «Спартак» (М). — «Гаага» (Голландія). II тайм. (Голландія). 23.35 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 17.00 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Подарунки осені». (М). 17.30 — Науково-пізнавальна програма «Наука сьогодні». (М). 18.00 — «Скарби народу». (К). 18.30 — Реклама. Оголошення. (К). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — Концерт. (К). 20.00 — «Екран молодих». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!» (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Моя вулиця». (К). 22.40 — Вечірні новини. (К).

ЧЕТВЕР, 28 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Подарунки осені». (М). 10.15 — Фільми-лауреати VI міжнародного фестивалю телевізійних документальних фільмів. (М). 11.00 — О. і А. Лаврови. «Слідство ведуть знавці». «Шантаж». Телеспектакль. (М). 13.30 — «Хліб Сходу». (М). 15.30 — С. Єсенін. «Народження поета». Навчальна передача з літератури. (М). 16.15 — «Російська мова». (М). 17.00 — «Телевізійний екран пошани». (Донецьк). 18.00 — Репортаж з сільського клубу. (Кіровоград). 18.30 — Телефільм «Кораблі і роки». (К). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — Кольорове телебачення. Міжнародна зустріч з хокея: збірна СРСР — збірна Канади. (М). 21.45 — «Нумо, дівчата!» (М). 22.50 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 17.00 — «Видавництво «Думка» — пропагандистам». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Алтайські зустрічі». (М). 18.40 — Концерт хору російської народної пісні. (М). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — «У колі друзів». (К). 20.15 — «На добраніч, діти!» (К). 20.30 — Кінофестиваль, присвячений 50-річчю утворення СРСР. Художній фільм «Безсмертний гарнізон». (К). 22.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К).

Про можливі зміни в програмі вас повідомлять диктори радіо і телебачення.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316050 ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя—2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів—2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР», орган Кировоградского обкома ЛКСМУ, г. Кировоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 05837. Індекс 61197. Зам. № 10962. Тираж 56 000.